

Fővárosi Ítéltábla

6.Kf.700.111/2024/5. szám

A felperes:

felperes1 (cím1)

A felperes képviselője:

Független Rendőr-Szakszervezet (ügyintéző: jogi képviselő1 kamarai jogtanácsos, cím2)

Az alperes:

alperes1 (cím)

Az alperes képviselője:

Országos Rendőr-főkapitányság (ügyintéző: jogi képviselő2 kamarai jogtanácsos, cím3)

A fellebbezési kérelmet előterjesztő fél:

alperes 12. sorszám alatt

felperes 13. sorszám alatt

A per tárgya:

megbízási díj megfizetése

Az elsőfokú bíróság:

Veszprémi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat:

5.K.700.904/2023/11. számú ítélet

Í t é l e t

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja, és az alperest terhelő marasztalási összeget 695.721 (hatszázkilencvenötezer-hétszázhuszonegy) forintra és ennek az elsőfokú ítéletben meghatározottak szerinti kamatára felemeli.

Egyéb fellebbezett részében az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek tizenöt napon belül 29.750 (huszonkilencezer-hétszázötven) forint másodfokú eljárásban felmerült perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

- [1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes hivatásos szolgálati jogviszonyban áll az alperesnél körzeti megbízotti beosztásban, működési körzete helységi

település. 2021. augusztus 1. és 2023. május 31. között megbízás alapján ellátta helység2 település körzeti megbízotti feladatait is, amelyért megbízási díjban részesült.

- [2] A 2018. szeptember 4-i munkaköri leírás szerint a felperes körzeti megbízotti munkakörében eljár a szabálysértések, bűncselekmények megelőzése, felderítése és megszüntetése érdekében. Az állampolgárokkal, önkormányzatokkal, polgárőr szervezetekkel, különböző intézményekkel szorosan együttműködik a bűnmegelőzés érdekében, az állampolgárokkal, társadalmi szervekkel jó munkakapcsolatot alakít ki, tájékoztatást ad a helyi közösség fórumain, figyelemmel kíséri a helyi életviszonyokat. Köteles a közrendet és közbiztonságot fenntartani.
- [3] Körzeti megbízotti feladatai mellett a felperes rendszeresen látott el járőri, átkísérési és egyéb rendőri feladatokat a saját és a körzeti megbízotti csoport hét településre kiterjedő működési körzetén kívül is. A járőri feladatok ellátására munkaköri leírást nem kapott, minden ilyen jellegű feladatot külön parancsra látott el. A megbízási díj megfizetése iránt 2023. március 23. napján benyújtott szolgálati panaszát az alperes elutasította, e határozatot a felperes 2023. június 19. napján vette át.
- [4] A felperes a törvényes határidőben benyújtott keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest a 2020. március 1. napjától 2023. május 31. napjáig terjedő 39 hónapra 705.382 forint megbízási díj és ennek 2021. november 6. napjától járó kamata megfizetésére.
- [5] Keresetének jogalapját a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (Hszt.) 71.§ (1) bekezdés a), b) és c) pontjára alapította. A keresetlevélhez mellékelt kimutatásban megjelölte, hogy mely napokon látott el a körzeti megbízotti beosztása mellett, a működési körzetén belül nem körzeti megbízotti, illetve a működési körzetén, a csoport körzetén kívül szolgálati feladatokat. A megbízási díj mértékét a 2020. március 1. napjától 2021. július 31. napja közötti 17 hónapra az illetményalap 75%-os mértékében, havonta bruttó 28.988 forint összegben, a 2021. augusztus 1. napjától 2023. május 31. napja közötti 22 hónapra az illetményalap 25%-os mértékében, havonta bruttó 9.633 forint összegben érvényesítette arra figyelemmel, hogy az utóbbi időszakban helység2 település működési körzet helyettes körzeti megbízottjaként az illetményalap 100 %-ában meghatározott megbízási díjban részesült.
- [6] Az alperes védiratában a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint a felperes körzeti megbízotti feladatai közrendvédelmi feladatok voltak, a működési területén végzett járőri munka a körzeti megbízott alapvető feladata. A megbízás esetei nem álltak fenn, mert a felperes a járőr jellegű szolgálatot nem az eredeti szolgálati beosztása mellett és nem többletfeladatként, hanem a körzeti megbízotti beosztásához tartozó munkaköre alapján szolgálati feladatként hajtotta végre, ami számára nagyobb felelősséget nem jelentett. Hivatkozott a Hszt. 71.§ (3) bekezdésére, valamint a 2023. február 1. napjától kezdődően hatályos 102.§ (1) bekezdés b) pontjára, a körzeti megbízotti szabályzat 2022. augusztus 12. napjától hatályos módosítása alapján arra, hogy a körzetek közötti átjárás megengedett, a felperesnek a körzetéből történő elvonása a körzeti megbízotti szabályzat rendelkezéseinek megfelelően történt, illetve a felperes a Hszt. 60.§ (1) és (2) bekezdése, 61.§-a szerint átrendeléssel, ideiglenes átrendeléssel valósított meg szolgálati feladatokat. Az összecszerúséget tekintve legfeljebb az illetményalap 50%-ának megfelelő megbízási díjat tartott indokoltnak.
- [7] Álláspontja szerint a Hszt. 102.§ (1) bekezdés b) pontjának 2023. február 1-jei módosítása alapján a rendőr csak akkor formálhat igényt többletdíjazásra, ha a szolgálatteljesítési idején belül a Hszt. 71.§ (1) bekezdés a)-c) pontjai alapján a szolgálati beosztásához nem tartozó feladatellátás a végzettségét, képzettségét meghaladja, és a foglalkoztató szervezeti egység feladatkörén kívül esik.

- [8] Az elsőfokú bíróság az alperest 666.732 forint, ennek 2021. november 6. napjától a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű késedelmi kamata, valamint 36.667 forint perköltség megfizetésére kötelezte. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.
- [9] Ítéletének indokolásában felhívta a Hszt. 71.§ (1) bekezdését, a 2023. január 31. napjáig hatályban volt (2), (3) és (5) bekezdéseit, a belügyminiszter irányítása alatt álló rendvédelmi feladatokat ellátó szerveknél a hivatásos szolgálati beosztásokról és a betöltésükhöz szükséges követelményekről rendelkező 30/2015. (VI. 16.) BM rendelet 3. számú mellékletét, a körzeti megbízotti szabályzatról rendelkező 26/2015. (XII. 9) ORFK utasítás (KMB Szabályzat) I. fejezet 1. pont c) és d) alpontját, 2. pontját, 13., 21., 22., 24., 25., 30., 31. pontját, a rendőrség szolgálati szabályzatáról rendelkező 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (Szolgálati Szabályzat) 26.§ (1) bekezdését, a járőr- és őrszolgálati szabályzatról rendelkező 13/2017. (III. 24.) ORFK utasítás (Járőrszolgálati Szabályzat) I. fejezet 1.1. pontját, 3.4. pontját, VI. fejezet 10. pont 153. alpontját, 2. számú mellékletét, a Hszt. 60.§ (1) és (2) bekezdését, 61.§ (1)-(4) bekezdését, a belügyminiszter irányítása alá tartozó rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományát érintő személyügyi igazgatás rendjéről szóló 31/2014. (VI. 16.) BM rendelet [helyesen 31/2015. (VI. 16.) BM rendelet (a továbbiakban: 31/2015. (VI. 16.) BM rendelet) 35.§ (4) bekezdését, 33.§ (1) és (2) bekezdését, a Hszt. 71.§ (3) bekezdésének 2023. február 1. napjától hatályos rendelkezését, ugyanezen időponttól hatályos (5) és (6) bekezdését, 102.§ (1) bekezdés b) pontját, a KMB szabályzat 2. pont b) és c) alpontjainak a 2022. augusztus 12. napjától hatályos rendelkezését.
- [10] Rámutatott, hogy a felperes a hivatásos állomány tagjaként a Hszt. 71.§ (1) bekezdés a), b) és c) pontjai alapján megbízható volt átmeneti jelleggel ideiglenesen megüresedett vagy betöltetlen szolgálati beosztás ellátásával, a szolgálati beosztás ellátásában tartósan akadályozott személy helyettesítésével, továbbá a szolgálati beosztásához nem tartozó feladatkör ellátásával többletfeladatként. A felperes az eredeti szolgálati beosztás mellett látta el a számára meghatározott feladatokat. A körzeti megbízotti beosztásban ellátott, más munkakörbe tartozó feladatok nem maradhatnak ellentételezés nélkül, függetlenül attól, hogy a körzeti megbízott a többletfeladatokat a munkáltató utasítása alapján köteles volt elvégezni.
- [11] Hangsúlyozta az elsőfokú bíróság, hogy az alperes nem vitatta a felperes által a működési körzeten kívüli és a csoport működési körzeten kívüli feladatellátásra vonatkozóan készített kimutatást. Erre is figyelemmel abban a jogkérdésben kellett döntést hoznia, hogy a felperes által ellátott körzeti megbízotti körzeten kívüli, a csoport működési körzetén kívüli járőri, járőrszolgálati, átkísérési, kísézői és egyéb rendőri feladatok a kinevezése és a munkaköri leírása szerinti beosztásához képest olyan *többletfeladat* ellátását jelentette-e, amely alapján a felperes megbízási díjra jogosult. Utalt arra, hogy az irányadó szabályozás módosult 2023. február 1. napjától, ezért eltérő jogszabályi rendelkezéseket kellett alkalmazni a 2020. március 1. és 2023. január 31. közötti, és az azt követő időszakra.
- [12] Rögzítette az elsőfokú bíróság, hogy a felperes körzeti megbízotti beosztása az állománytáblában rendszeresített és a kinevezésében foglalt szolgálati beosztás. A körzeti megbízotti beosztás és a járőri beosztás egymástól elkülönülő, önálló munkakört jelentenek, a körzeti megbízotti feladatok meghatározó sajátossága a lakossággal történő kapcsolattartás, a működési körzet sajátosságainak megismerése, az ahhoz igazított munkavégzés. A körzeti megbízott járőr vezetőjeként láthat el közterületi szolgálatot, azaz járőrrel közösen beosztható, azonban ezt a szolgálatot az alperes úgy köteles megszervezni, hogy a feladatellátás a körzeti megbízotti működési körzeten belül történjen.
- [13] Hangsúlyozta az elsőfokú bíróság, hogy a munkakör kiterjesztő értelmezésére nincs jogi lehetőség. Jogellenes az a munkáltatói gyakorlat, amely a munkakör részének tekinti egy másik munkakör feladatainak akár átmeneti, akár tartós ellátását. Az alperes ezért csak a

felperes kinevezése szerinti munkakörön belül határozhatta meg szabadon a munkaköri leírásban nevesített feladatokat (Kúria Kfv.VII.37.642/2020/5.).

- [14] Az elsőfokú bíróság a peres iratok alapján megállapította, hogy a felperes hosszabb időszakon át rendszeresen látott el a beosztásához nem tartozó feladatokat, a járőri, valamint egyéb feladatellátása rendszeresen és huzamosabb időn át nem igazodott a körzeti megbízotti működési körzetéhez, amiből következően mindazokban az esetekben, amikor a működési körzetén kívül járőr szolgálatba volt beosztva, többletfeladatot látott el. Mivel az alperes nem tette vitássá, hogy a felperes ténylegesen ellátta a körzeti megbízotti feladatait is, amelyek ellátása alól a felperest nem mentesítette, ezért az is megállapítható volt, hogy felperes a hivatkozott járőri feladatait eredeti szolgálati beosztása mellett látta el.
- [15] Az elsőfokú bíróság megítélése szerint a körzeti megbízotti szabályzat 2022. augusztus 12. napjától hatályos módosítása sem eredményezi 2023. január 31. napjáig az alperes megbízási díj alóli mentesülését, mert a munkáltató a munkaköri leírásban az adott beosztáshoz nem tartozó, rendszeresen ellátandó feladatokat a beosztás részeként nem rögzíthet. A felperes szolgálatára vonatkozó közjogi szervezetszabályzó eszköz (ORFK utasítás) hatályon kívül helyezése, módosítása nem eredményezheti a munkáltató olyan feladat-meghatározását, amely nem képezi a beosztás részét (Kúria Kf.III.45.173/2021/4.).
- [16] Rámutatott az elsőfokú bíróság, hogy a körzeti megbízotti csoport létrehozása a körzeti megbízotti szabályzat 3.d. és 15. pontjaiban foglalt szabályozás alapján nem jár azzal a következménnyel, hogy a körzeti megbízott eredeti működési körzete megváltozna, a felperes szolgálatteljesítési helye így a körzeti megbízotti csoport működési körzetével nem bővült ki.
- [17] Kifejtette, hogy a működési körzeten kívüli járőri tevékenység a fokozott ellenőrzés és a különleges jogrend időszakában, továbbá a csapatszolgálati tevékenység végrehajtása esetén is megbízási díjra jogosít, a veszélyhelyzet miatti személyi átcsoportosítások a felperes eredeti szolgálati beosztása mellett ellátott többlettevékenység ellentételezése alóli mentesülésre nem adnak alapot (Kúria Kf.VII.45.184/2021/4., Kf.VII.45.176/2021/4.). A hivatásos szolgálati jogviszony önkéntes vállalása sem azonos a többletfeladatokért járó ellentételezésről való lemondással. Nem fogadta el az elsőfokú bíróság az alperes Hszt. 60.§ és 61.§ szerinti átrendelésre és ideiglenes átrendelésre vonatkozó hivatkozásait sem, mert az ott írt feltételeknek a felperes esete sem tartamában, rendszerességében, sem a formális elrendelést illetően nem felelt meg.
- [18] Megítélése szerint a Hszt. 71.§ (5) bekezdése szerinti, a rendvédelmi illetményalap minimális mértékéhez közelítő, 75%-os mértékben meghatározott igény arányos a felperes által rendszeresen, huzamosabb időn át ellátott többletszolgálattal.
- [19] A keresetet a 2023. február 1. napjától kezdődő négy hónapra előterjesztett megbízási díjigény tekintetében megalapozatlannak minősítette az elsőfokú bíróság, mert álláspontja szerint a Hszt. 102.§ (1) bekezdésének 2023. február 1. napjától hatályos rendelkezése értelmében a felperes a szolgálati beosztásához nem tartozó, de a végzettsége, képzettsége alapján részére meghatározott szolgálati feladatait a szolgálatteljesítési idején belül külön ellentételezés nélkül volt köteles végrehajtani. A perbeli járőri és egyéb rendőri feladatokat a felperes a rendes szolgálatteljesítési idején belül látta el, és a rendőrkapitányság, mint szervezeti egység feladatkörén belül meghatározott feladatok a végzettségének, képzettségének megfelelőek voltak.
- [20] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen mindkét peres fél fellebbezett.
- [21] Az alperes fellebbezése elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megváltoztatására és a kereset elutasítására, másodlagosan az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezésére, harmadlagosan az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megváltoztatására és az illetményalap 75%-ában megjelölt havi megbízási díj összegének az

illetményalap 50%-ának megfelelő összegre, illetve ennek fele részére történő csökkentésére irányult.

- [22] Fellebbezését azzal indokolta, hogy az elsőfokú bíróság ítélete a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (Kp.) 2.§ (4) bekezdését és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 346.§ (4) és (5) bekezdését sérti, ugyanis az ítélet nem ad adekvát választ arra, hogy a felperesi igényt a Hszt. 71.§ (1) bekezdésének mely pontja alapján tartotta megalapozottnak. További megsértett jogszabályhelyként a 31/2015. (VI. 16.) BM rendelet 35.§ (5) bekezdését jelölte meg.
- [23] Megítélése szerint az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta, hogy bár két külön szabályzat rendelkezik a körzeti megbízottak és a járőrök feladatairól, azok jelentős átfedést mutatnak: a felperesnek a KMB szabályzat 37. pontja értelmében a munkaideje 70%-át közterületen kell töltenie. A körzeti megbízott feladata a rendőri jelenlét biztosítása, ehhez azok a feladatok is hozzátartoznak, melyekre a felperes az igényét alapította. Leegyszerűsítve minden körzeti megbízott járőr is egyben, de a járőrök nem körzeti megbízottak is egyben. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helytelenül következtetett arra is, hogy az eltérő körzetben, de azonos körzeti megbízotti csoportban teljesített szolgálat a megbízási díjra való igényjogosultságot megalapozza. A csoportkörzetben történő feladatellátás ugyanolyan megítélés alá esik, mintha a körzeti megbízott saját településén (működési körzetében) látta volna el a feladatát.
- [24] Megalapozatlannak tartotta az elsőfokú bíróság álláspontját a veszélyhelyzetben történő feladatellátással kapcsolatban is, hangsúlyozva, hogy a minősített időszak feladatok ellátása minden rendőr munkaköri leírásban rögzített feladata, ami nem jelentheti a munkaköri leírás önkényes kiterjesztését. Az elsőfokú bíróság álláspontjából az következne, hogy a veszélyhelyzeti feladatokat külön apparátusnak kellene ellátnia, ilyen azonban nem létezik. Utalt arra is, hogy a járványhelyzeti feladatellátásban résztvevő rendőri állomány részére az Országos Rendőr-főkapitányság tíz nap pótszabadságot biztosított 2021. évben. Sérrelmezte, hogy az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta azokat a szabályokat, amelyek lehetővé teszik a körzeti megbízott működési körzetéből történő elvonását. Rámutatott, hogy a csapatszolgálati tevékenység kapcsán az igényjogosultságot cáfolja a Legfelsőbb Bíróság EBH2011.2350. számú döntése, amely szerint a csapaterő alkalmazása nem az általános rendőri feladattól eltérő szolgálati feladat, hanem annak teljesítése során meghatározott esetben alkalmazható kényszerítő eszköz. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság a megbízási díj százalékos mértékére vonatkozó érvelését is figyelmen kívül hagyta, így különösen azt, hogy alacsonyabb besorolási beosztáshoz tartozó feladatok esetében nem állapítható meg magasabb felelősségi kör, illetve, hogy a felperes esetében a feladat ellátása csak minimális többletterhelést eredményezett.
- [25] Arra is rámutatott, hogy álláspontja szerint megfelelően alkalmazandó a 31/2015. (VI. 16.) BM rendelet 35.§ (5) bekezdése, amely lehetővé teszi, hogy az ideiglenesen megüresedett vagy betöltetlen szolgálati beosztás munkaköri feladatainak ellátásával a hivatásos állomány több tagja is megbízható legyen. Ebben az esetben a helyettesítési díjat a feladatmegosztás arányában kell megosztani. Utóbbi álláspontja szerint felveti a megbízási díj legalacsonyabb százalékos mértékének (50%) megfelelését, tekintettel arra, hogy az illetékességi területén a pereskedő körzeti megbízottak és a ténylegesen hiányzó létszám aránya ezt alátámasztja.
- [26] Rámutatott, hogy a KMB szabályzat 2. pontja 2022. augusztus 12. napjától módosult; míg a korábban hatályos normaszöveg a körzeti megbízotti szolgálat céljait általánosságban a körzeti megbízotti működési körzethez rendelte, addig az új normaszöveg a körzeti megbízotti működési körzethez kapcsolódó feladatként csak az a) pont szerinti, a kapcsolattartásra vonatkozó feladatot határozza meg, míg a b) és c) pont szerinti célokat, így a rendőri jelenlét biztosítását, valamint a helyi bűnmegelőzési, bűnüldözési és rendészeti feladatok folyamatos ellátását a rendőrkapitányság illetékességi területére vonatkoztatja. A

KMB szabályzat ismertetett módosítása álláspontja szerint eltörölte a bírói jogalkalmazás által húzott éles határvonalat, a körzeti megbízotti működési körzet primátusát, és alapot teremtett a munkáltatónak a munkaköri leírás bővítésére.

- [27] Helyeselte, hogy a Hszt. 2023. február 1-jei módosításához kapcsolódóan az elsőfokú bíróság elfogadta a díjigény megalapozatlanságára vonatkozó álláspontját, amiből azonban az is következik, hogy a jogalkotó szándéka eredetileg is arra irányult, a hivatásos állomány tagjai ne kapjanak megbízási díjat olyan feladatellátásért, amely kapcsolódik az eredeti beosztásukhoz, nem okoz jelentős többletterhelést, illetve amelynek végrehajtása minden rendőrnek kötelessége.
- [28] A felperes fellebbezése az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megváltoztatására és a kereset maradéktalan teljesítésére irányult azzal, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletben írt marasztalási összeget a 2023. február 1. napjától 2023. május 31. napjáig terjedő időszakra járó 38.652 forinttal emelje fel. Ugyanakkor úgy nyilatkozott, hogy a szolgálati panaszt elbíráló határozat keltére figyelemmel elfogadja, hogy a 2023. május 5. napját követő időszakra igénye nem érvényesíthető.
- [29] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítéletének elutasító rendelkezése sérti a Hszt. 2.§ 24. és 28. pontjait, a 71.§ (1) bekezdés a), b) és c) pontját, (5) bekezdését, 102.§ (1) bekezdés a)-b) pontjait.
- [30] Az elsőfokú bíróság a Hszt. 2023. február 1-jei módosítását illetően téves jogi következtetést vont le, mivel a Hszt. módosítása valójában annak a bírói gyakorlat által kidolgozott elvek jogszabályba építését jelentette. A törvénymódosításnak a jelen perre érdemi kihatása nincs, mert az alperes által nem vitatott kimutatásból a fenti feltételek fennállása egyértelműen megállapítható.
- [31] A Hszt. 102.§ (1) bekezdés b) pontja szerinti általános megfogalmazáshoz képest a megbízási 71.§ szerinti szabályai a speciálisak, így azokat kell alkalmazni a lex speciális derogat lege generali elve alapján. Ebből következően a megbízási díjnak nem konjunktív feltétele a foglalkoztató szervezeti egység feladatkörén kívüli feladatellátás. Ellenkező esetben kizárólag akkor járna megbízási díj a hivatásos állomány tagjának, ha más rendőrkapitányság feladatkörébe tartozó jelentős többletmunkát végez, ez az álláspont azonban ellentétes a különböző beosztások rendszerével, és az általános munkajogi elvekkel is.
- [32] A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet saját fellebbezéssel nem érintett részének helybenhagyására irányult. Az alperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.
- [33] Az alperes fellebbezése nem alapos, a felperes fellebbezése nagyobb részben alapos.
- [34] A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét Kp. 108.§ (1) bekezdése alapján a fellebbezések és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között vizsgálta felül.
- [35] A Kp. 110.§ (2) bekezdése szerint a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet végzéssel hatályon kívül helyezi, és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasítja, ha az elsőfokú eljárás lényeges szabályainak megszegése a per érdemi eldöntésére a másodfokú eljárásban nem orvosolható módon kihatással volt. Mivel a hatályon kívül helyezés az érdemi felülbírálatot szükségtelenné teszi, a másodfokú bíróság az alperes másodlagos fellebbezési kérelme alapján elsőként azt vizsgálta, hogy az alperes fellebbezésében megjelölt eljárási szabályokkal összefüggésben a Kp. 110.§ (2) bekezdésében írt három konjunktív feltétel mindegyike megvalósult-e.
- [36] A Kp. fellebbezésben felhívott 2.§ (4) bekezdése szerint, ha e törvény eltérően nem rendelkezik, a bíróság a közigazgatási jogvitát a kereseti kérelem, a felek által előterjesztett kérelmek és jognyilatkozatok keretei között bírálja el. A bíróság a fél által előadott

kérelmeket, nyilatkozatokat nem alakszerű megjelölésük, hanem tartalmuk szerint veszi figyelembe.

- [37] A Kp. 84.§ (2) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 346.§ (4) bekezdése értelmében az indokolás a bíróság által megállapított tényeket, a feleknek a per tárgyára vonatkozó kérelmét, illetve nyilatkozatát és azok alapjának rövid ismertetését, az érdemi rendelkezés tartalmára történő utalást, továbbá a jogi indokolást tartalmazza. Ugyanennek a szakasznak az (5) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a jogi indokolás tartalmazza az ítélet alapjául szolgáló jogszabályokat és szükség esetén azok értelmezését, a megállapított tényekre vonatkozó bizonyítékokat azokkal a körülményekkel együtt, amelyeket a bíróság a bizonyítékok mérlegelésénél irányadónak vett, a tények megállapításának egyéb körülményeit, továbbá azokat az okokat, amelyek miatt a bíróság valamely tényállítást nem talált bizonyítottnak, vagy amelyek miatt a felajánlott bizonyítást mellőzte. A jogi indokolás tartalmazza azokat az okokat is, amelyek miatt a bíróság jogkérdésben eltért a Kúriának a Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozatától (a továbbiakban: a Kúria közzétett határozata), vagy az arra irányuló indítványt elutasította.
- [38] A másodfokú bíróság megállapította, hogy a hatályon kívül helyezés feltételei nem állnak fenn. Az elsőfokú bíróság a kérelemhez kötöttség szabályát nem sértette meg, a keresetben, illetve a védiratban foglaltakon nem terjeszkedett túl. Az ítélet indokolása a törvényi követelményeket kisebb hiányossággal kielégíti. Az elsőfokú bíróság a kereseti kérelemben és a védiratban felhozottakat részletesen vizsgálta, ugyanakkor a követelés jogalapjául szolgáló jogszabályhelyet valóban nem pontosan jelölte meg, mivel csak a Hszt. 71.§ (1) bekezdésére hivatkozott, az ott írt pontok valamelyikének felhívása nélkül. Az indokolás tartalma alapján azonban teljesen egyértelmű, hogy a Hszt. 71.§ (1) bekezdés c) pontjában írt feltételeket (megbízás „szolgálati beosztásához nem tartozó feladatkör ellátásával, többletfeladatként”) vizsgálta és találta fennállónak. A felperes keresetében a Hszt. 71.§ (1) bekezdés a), b) és c) pontjait is megjelölte, miután azonban az elsőfokú bíróság az egyik eshetőség feltételeit fennállónak találta, a továbbiakat vizsgálnia már nem kellett.
- [39] A fentiek szerinti indokolásbeli hiányosság nem jelent lényeges eljárási szabálysértést, a per érdemi eldöntésére nem volt kihatással, és a másodfokú eljárásban orvosolható is, így az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésének indokoltsága nem merült fel.
- [40] A másodfokú bíróság ezért az alperes fellebbezését érdemben vizsgálta.
- [41] A Hszt. 71.§ (1) bekezdés c) pontjának értelmezése során kialakult töretlen bírói gyakorlat szerint (Mfv.I.10.751/2016/4., Mfv.II.10.516/2017/4., Kf.VII.39.247/2020/4., Kf.VII.39.389/2021/4., Kf.VII.39.523/2021/4.; Kf.III.45.090/2021/4.) a hivatásos állomány arra alkalmas tagja átmenetileg megbízható a szolgálati beosztásához nem tartozó feladatkör ellátásával, többletfeladatként. A per elbírálása szempontjából azonban nem ennek a körülménynek van jelentősége. Kiemeli a másodfokú bíróság, hogy a munkáltatónak az a joga, miszerint a hivatásos állomány tagját a beosztásához tartozó feladatok mellett más feladatok elvégzésére is utasíthatja, nem sértheti az utasítás teljesítése esetén az érintett díjazásra való jogosultságát. A jelen perben így valójában közömbös, hogy a megbízásra jogszerűen került-e sor, a körzeti megbízott a feladataitól mely esetekben és időre volt elvonható. Jogszabály erre vonatkozó rendelkezésének hiányában ugyancsak nincs jelentősége a megbízási díjra való jogosultság szempontjából annak, ha a munkáltató egyes szolgálati feladatok ellátásából eredő megterhelés ellentételezésére átalányjelleggel bizonyos munkaidőkedvezményt nyújtott, a szolgálatot teljesítőket pótszabadságban részesítette.
- [42] Az alperes fellebbezésében a felperes működési körzetén belül végzett, felperes által többletfeladatként megjelölt járőri feladatokkal kapcsolatban arra utalt, hogy a járőri feladat a körzeti megbízotti szolgálati beosztáshoz tartozó feladat, ez a hivatkozása azonban alaptalan.

- [43] A Kúria több hasonló ügyben hozott ítéletében (Kf.VII.39.549/2021/4., Kf.VII.40.550/2021/4., Kf.VII.40.556/2021/4., Kf.VII.45.018/2021/4., Kf.III.45.083/2021/4.) is úgy foglalt állást, hogy a körzeti megbízott és a járőr beosztás nem egyező, hanem egymástól különböző beosztások, több határozatában rámutatott arra is, hogy amennyiben a körzeti megbízott hosszabb időszakon át a beosztásához nem tartozó feladatkört lát el, a járőrfeladatokat rendszerességgel végzi, az többletszolgáltatnak minősül, és annak ellentételezésére jogosult (Kf.VII.45. 176/2021/4. szám, Kf.VII.45.184/2021/4. szám).
- [44] Alaptalanul hivatkozott az alperes arra is, hogy a KMB szabályzat 2022. augusztus 12. napjától hatályos rendelkezései alapot teremtettek a felperes munkakörének a járőri munkakörrel történő bővítésére.
- [45] Az Országos Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: ORFK), mint központi államigazgatási szerv [a kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló 2010. évi XLIII. törvény 1.§ (2) bekezdésének d) pont] vezetője a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat.) 23.§ (4) bekezdés c) pontjában szabályozott jogkörénél fogva normatív utasításban szabályozhatja a vezetése, irányítása vagy a felügyelete alá tartozó szervek szervezetét és működését, valamint tevékenységét, így – a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 6. § (1) bekezdés b) pontja szerint is – normatív utasításban határozhatja meg a körzeti megbízottak feladatellátását, tevékenységi körét, azaz egyes munkaköri feladatait.
- [46] A KMB szabályzat 2022. augusztus 11. napjáig hatályos rendelkezései a BM rendelet 2. mellékletével konform módon rögzítették, hogy a körzeti megbízott mely sajátos körülmények mellett, milyen illetékességi területen láthat el járőri, járőrszolgálati feladatokat. E szabályozás nem tekintette a munkakör részének egy másik munkakör feladatainak – akár átmeneti, akár tartós – ellátását, csak részfeladatok ellátásáról rendelkezett. Ezzel szemben az ORFK vezetője a KMB szabályzat 2022. augusztus 12. napjától hatályos módosításával, annak 2. pont b)-c) alpontjai és 44. pontja értelmében – a 25. pontban tett kivétellel – arra utasította az alárendelt szerveket, hogy a rendőrkapitányság teljes illetékességi területén tekintsék a körzeti megbízotti munkakör részének a Járőrszolgálati szabályzat szerinti feladatok ellátását, tehát a járőri, járőrszolgálati feladatok majdnem teljes körének elvégzését. Ennél fogva a munkáltató a BM rendelet 1.§ a) pontja és 2. melléklet 3. pontjába ütközően a körzeti megbízotti beosztás részének tekinti a járőri beosztás feladatainak ellátását, a két beosztás munkaköri feladatai között minimális megkülönböztetést a KMB szabályzat 2. pont a) alpontja és 25. pontja szerinti feladatok jelentik.
- [47] A Jat. 23.§-a szerinti közjogi szervezetszabályozó eszköz azonban a Jat. 24.§ (1) bekezdése alapján jogszabállyal, így a BM rendelettel nem állhat ellentétben. Amennyiben a bíróság a KMB szabályzatnak olyan értelmezést tulajdonítana, hogy a körzeti megbízotti beosztás magában foglalja a járőri beosztás majdnem valamennyi feladatát, úgy sérülnének a BM rendelet szolgálati beosztásra vonatkozó szabályai, ezzel együtt a Hszt.-nek a besorolásra (114-119.§), valamint az illetmény meghatározására (154-162.§) kialakított kógens rendelkezései, melyek a szolgálati beosztáshoz kötöttek. Mindennek tükrében – a Hszt. és a BM rendelet szabályozásának sérelme nélkül – nem lehet olyan értelmezésre jutni, hogy a körzeti megbízotti beosztás magában foglalná a járőri beosztás majdnem valamennyi feladatát.
- [48] A fentiek szerint az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg azt, hogy a felperes által rendszeresen végzett járőrszolgálat és egyéb feladatok ellátása a Hszt. 71.§ (1) bekezdés c) pontja szerinti többletfeladatként értékelhető, amely a Hszt. 71.§ (5) bekezdése alapján megbízási díjra jogosít.
- [49] Az EBH2011.2350. számú eseti döntés alkalmazása a jelen ügyben nem merülhetett fel, mert az abban az ügyben érintett csapatszolgálati századba beosztott járőrvezető/járőr felperesek

eseti jelleggel, egy-egy évben két-három hónapban néhány napon át láttak el csapaterős szolgálatot, esetük tehát alapvetően különbözött a jelen per felperesének ügyétől.

- [50] Az alperes által megsértettként megjelölt anyagi jogi jogszabályhely, a 31/2015. (VI. 16.) BM rendelet 35.§ (5) bekezdése szerint az ideiglenesen megüresedett vagy betöltetlen szolgálati beosztás munkaköri feladatainak ellátásával – megosztva – a hivatásos állomány több tagja is megbízható. Ebben az esetben a helyettesítési díjat a feladatmegosztás arányában meg kell osztani. A perbeli esetben azonban nem helyettesítés történt, így e rendelkezés a felperes esetére nem volt értelmezhető. Itt utal vissza a másodfokú bíróság arra, hogy az alperes a felperesi feladatellátásról készített kimutatás tartalmát nem vitatta, a jelen perben ennek van jelentősége, nem pedig annak, hogy adott időszakban a szolgálati beosztásokból hány személy hiányzott, és az e beosztásokhoz tartozó feladatok a felperes és a jelen perrel nem érintett szolgálatteljesítők között miként oszlottak meg. A többletfeladatok rendszeres felmerülése folytán a másodfokú bíróság a minimális mértékhez közelítő megbízási díj leszállítását egyebekben nem találta indokoltnak.
- [51] A felperes fellebbezésében a Hszt. 2.§ 24. és 28. pontjainak, 71.§ (1) bekezdés a), b) és c) pontjainak és (5) bekezdésének, [2023. február 1. napjától hatályos] 102.§ (1) bekezdés a) és b) pontjainak megsértését rótta az elsőfokú bíróság terhére.
- [52] A Hszt. 2.§ 24. és 28. pontjai a szervezeti egységre és a szolgálati helyre vonatkozóan tartalmazznak értelmező rendelkezéseket.
- [53] A Hszt. 71.§ (1) bekezdése szerint a hivatásos állomány arra alkalmas tagja átmenetileg megbízható az ideiglenesen megüresedett vagy betöltetlen szolgálati beosztás ellátásával [a) pont], a szolgálati beosztás ellátásában tartósan akadályozott személy helyettesítésével [b) pont], vagy a hivatásos állomány tagjának szolgálati beosztásához nem tartozó feladatkör ellátásával, többletfeladatként [c) pont]. Ugyanennek a szakasznak a 2023. február 1. napjától hatályos (3) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a hivatásos állomány tagja az (5) bekezdés szerinti díjazásra akkor jogosult, ha az (1) bekezdés c) pontja szerinti többletfeladat ellátásával *jelentős többletmunkát* végez és a szolgálati beosztáshoz nem tartozó feladatkörrel való megbízás *nem eseti jellegű*. Az (5) bekezdés értelmében, ha a hivatásos állomány tagja a megbízást az eredeti szolgálati beosztásának ellátása mellett végzi, a többletszolgálatért a rendvédelmi illetményalap 50-200%-áig terjedő mértékű díjazásra jogosult.
- [54] A Hszt. 102.§ (1) bekezdése a hivatásos állomány tagjának a szolgálat ellátásával összefüggésben fennálló kötelezettségeként rögzíti egyebek mellett, hogy köteles az előírt helyen és időben, szolgálatképes állapotban megjelenni, ezt az állapotot a szolgálat teljes ideje alatt fenntartani és feladatát teljesíteni, valamint e célból rendelkezésre állni [a) pont]; a szolgálati beosztásából eredő, valamint – a *rendes szolgálatteljesítési idején belül* külön ellentételezés nélkül – a szolgálati beosztásához nem tartozó, a végzettsége, képzettsége alapján részére *a foglalkoztató szervezeti egység feladatkörén belül* meghatározott szolgálati feladatait a törvényes előírásoknak, a parancsoknak és intézkedéseknek megfelelően – szükség esetén a veszély vállalásával –, az elvárható szakértelemmel és gondossággal, pártatlanul és igazságosan végrehajtani [b) pont].
- [55] Önmagában a Hszt. 102.§ (1) bekezdés b) pontjában írt rendelkezésből valóban az az elsőfokú bíróság által elfogadott értelmezés következne, hogy a hivatásos állományú tagnak a foglalkoztató szervezeti egység feladatkörén belüli, a végzettsége, képzettsége alapján meghatározott feladatokat a rendes szolgálatteljesítési idejében [külön] ellentételezés nélkül kell végrehajtania.
- [56] Ez az értelmezés azonban túlságosan leegyszerűsítő, és figyelmen kívül hagyja a kontextuális, jogelvek szerinti, joglogikai és rendszertani értelmezési szempontokat, amelyek egységesen a fentivel ellentétes eredményre vezetnek.

- [57] Kiemeli a másodfokú bíróság, hogy a Hszt. 2023. február 1-jével bekövetkezett módosítását követően a jogalkotó a megbízási díj jogintézményét megtartotta, azt a Hszt. 71.§-ában – a X. fejezetben meghatározott, a szolgálat teljesítésére vonatkozó általános rendelkezésektől elkülönítetten – továbbra is szabályozni kívánta akként, hogy az általánoshoz képest eltérő, a normaszöveget tekintve a korábbiaknál szigorúbb feltételek szerinti elbírálást írt elő. A Hszt. 102.§ (1) bekezdés b) pontját ezért a Hszt. 71.§-ával együttesen kell értelmezni, amiből következően az előbbi szabály nem jelenti azt, hogy amennyiben a többletfeladatot az állomány tagja a megüresedett vagy betöltetlen szolgálati beosztás ellátásával, vagy a szolgálati beosztás ellátásában tartósan akadályozott személy helyettesítésével, illetve a szolgálati beosztáshoz nem tartozó feladat rendszeres, tehát nem eseti jellegű, és számára jelentős többletmunkát eredményező módon végzi, akkor annak ellentételezésére ne lenne jogosult. A Hszt. 102.§ (1) bekezdés b) pontjának módosítása a hivatásos állomány tagját általános jelleggel a megbízási díjra való jogosultságból nem zárja ki, utóbbi értelmezés esetén ugyanis a megbízási díj jogintézménye [a Hszt. 71.§ (1) bekezdés a)-c) pont] valójában kiüresedne. A Hszt. 102.§ (1) bekezdés b) pontjának ezért csak olyan értelmezése lehet helyes, mely a 71.§ (1) bekezdés a)-c) pontjai alkalmazásának is teret enged, ellenkező esetben a hivatásos állományú tag ellenszolgáltatás nélkül, lényegében korlátozásoktól mentesen a beosztásához nem tartozó, vagy további beosztásokhoz tartozó feladatok ellátásával is megbízhatóvá válna.
- [58] Alaptalanul hivatkozott tehát az alperes arra, hogy a Hszt. 2023. február 1-jével történt módosítását követő időre a felperes megbízási díjra való jogosultságát a Hszt. 102.§ (1) bekezdés b) pontja kizárja, ugyanis ez esetben is érvényesül a lex specialis derogat lege generale elve, miszerint az általános szabályt a speciális szabály minden esetben felülírja. A perbeli esetben ez akként valósul meg, hogy a Hszt. 102.§ (1) bekezdés b) pontjában szereplő általános szabály helyett a 71.§-ban rögzített rendelkezést kell alkalmazni, amennyiben a felperes a körzeti megbízott beosztásán kívüli többletfeladatot rendszeresen, tehát nem eseti jelleggel, és jelentős többletmunkát igénylő módon végezte.
- [59] A jelen perben nem volt vitás, hogy a felperes rendszeresen végzett a működési körzeten kívüli és a csoport működési körzeten kívüli járőri, járőrszolgálati, átkísérési, kísérorőri és egyéb rendőri feladatokat, azt azonban az alperes már vitatta, hogy mindezek teljesítése a felperes részéről jelentős többletmunkát igényelt-e. A másodfokú bíróság azonban arra volt figyelemmel, hogy a kimutatás szerint valamennyi szolgálati napot tekintve kisebbségben maradtak azok a napok, amikor a felperes csak a körzeti megbízotti feladatokat végezte, ezek közül is nagyon kevés (2020. évben 4, 2021. évben 9, 2022. évben 5) az olyan szolgálat, amikor e feladatellátás kizárólag a saját, illetve a helyettesítéssel érintett körzetére korlátozódott. A felperes tehát a rendszeressé minősítéshez szükséges mértéket is jelentősen meghaladó arányban teljesített járőrszolgálatot és egyéb feladatokat, jellemzően a működési körzetén kívül, de a csoportkörzeten belül; ilyen helyzetben a saját feladatainak ellátására fennmaradó idejét is nyilvánvalóan koncentráltan kellett kihasználnia. Mindez a másodfokú bíróság megítélése szerint a többletmunka jelentőssé minősítését megalapozza.
- [60] Észlelte ugyanakkor a másodfokú bíróság, hogy a felperes fellebbezési kérelme ellentmondásos nyilatkozatot tartalmazott a 2023. május hónapjára járó megbízási díjjal kapcsolatban. A felülbírálat korlátai azonban nem lehetnek kétségesek, ezért a másodfokú bíróság a túlterjeszkedés elkerülése érdekében úgy tekintette, hogy a felperes az utolsó havi megbízási díjra vonatkozóan az igényérvényesítés alaptalanságát elfogadja.
- [61] Mindezekre figyelemmel az elsőfokú bíróság ítélete a 2023. február 1. napját követő időszakra vonatkozóan sérti a felperesi fellebbezésben megjelölt jogszabályi rendelkezések közül a Hszt. 71.§ (1) bekezdés c) pontját és (5) bekezdését, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 109.§ (1) bekezdése alapján fellebbezett részében részben

megváltoztatta, és a marasztalási összeget a 2023. február, március és április hónapjaira eső háromszor 9.663 forinttal, összesen 695.721 forintra és ennek az elsőfokú ítéletben meghatározottak szerinti kamatára felemelte. Egyéb fellebbezett részében az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

- [62] Az alperes fellebbezése eredménytelen maradt, a felperes fellebbezése 75% mértékben vezetett sikerre. A másodfokú bíróság a Kp. 35.§ (1) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 83.§ (1) bekezdése alapján kötelezte a pervesztes alperest a felperes fellebbezési ellenkérelem előterjesztésével felmerült 17.000 forint másodfokú perköltségének megfizetésére, amelynek mértékét a Pp. 81.§ (1)-(2) bekezdéseire, 82.§ (3) bekezdésére, valamint a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3.§ (2) bekezdés a) pontja, (5) bekezdése alapján, a 4.§ (1) bekezdés a) pontjának alkalmazásával állapította meg. A felperes a saját fellebbezése kapcsán felmerült költség $\frac{3}{4}$ részének megtérítését a Pp. 83.§ (2) bekezdése alapján igényelheti, 12.751 forint összegben, az alperesnek e vonatkozásban költsége nem merült fel. A felperes javára megtérítendő másodfokú perköltség teljes összege 29.750 forint.
- [63] Az alperest az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 5.§ (1) bekezdés c) pontja alapján megillető személyes illetékmentesség, illetve a felperest a Kp. 35.§ (4) bekezdése, Pp. 525.§-a alapján megillető munkavállalói költségkedvezmény folytán a fellebbezési illeték a Pp. 102.§ (1) és (6) bekezdései értelmében az állam terhén marad.
- [64] A másodfokú bíróság a fellebbezéseket a Kp. 99.§ (3) bekezdése alapján alkalmazandó 77.§ (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Pécs, 2024. november 27.

Dr. Kutasi Tünde s.k. a tanács elnöke, Gáspárné dr. Baranyabán Judit s.k. előadó bíró, Dr. Kovács János s.k. bíró